Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 47 WEDNESDAY, MARCH 11 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 –ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 11-го БЕРЕЗНЯ 1998 р. Ч. 47 РІК CV

В. ЧОРНОВІЛ РОЗПОВІВ ПРО КАМПАНІЮ ПРОТИ РУХУ

Київ(УНІАР). — "Є така цікава кампанія, яка націлена конкретно проти Народного Руху України і проти мене, — заявив Вячеслав Чорновіл на зустрічі з журналістами, — тому ми провели розслідування, аби з'ясувати джерело провокацій".

Передвиборчою провокацією Чорновіл назвав дії депутата Григорія Омельченка, який через телебачення оприлюднив інформацію про те, що під підготовленим ним проектом з пропозицією скасування депутатської недоторканости не підписалися представники НРУ, зокрема В. Чорновіл.

Сам голова НРУ стверджує, що Г. Омельченко не пропонував ані йому, ані більшості членів НРУ підписатися під заявою, про існування якої вони не знали. Отож заяву Г. Омельченка В.Чорновіл оцінив як спробу виправдатися перед виборцями тих депутатів, які в конституційну ніч проголосували за депутатську недоторканість. Із 156 тих, які підписалися нині під заявою, запропонованою Г. Омельченком, таких виявилося аж 100 парляментаристів. Серед них М. Петренко, Є. Марчук, С. Хмара, І. Шаров, В. Пинзеник та інші.

В. Чорновіл сказав, що він і більшість членів НРУ за депутатську недоторканість від кримінальної відповідальности не голосували.

НРУ підтвердив це і 3-го березня, проголосувавши за включення до порядку денного питання про зміну цього положення, але це питання "провалили". За словами Чорновола, серед тих, що голосували "за", бракувало третини тих, які підписали проєкт Г. Омельченка.

Є. Марчук виступає за частинну ліквідацію недоторканости

Київ (УНІАР). — Депутат Верховної Ради Євген Марчук на зустрічі з журналістами у приміщенні СДПУ(о) сказав: "Я вважаю, що той широкий діяпазон депутатської недоторканости не на користь ні самому парляментові, ні депутатам". Проте, зауважив депутат, цілком знімати депутатську недоторканість не варто. Як приклад, Марчук навів історію депутата Григорія Омельченка, на якого, після оприлюднення ним низки матеріялів у засобах масової інформації та звернень до органів внутрішніх справ, було заведено справу зі звинуваченням у "втручанні в слідство". Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу і звернулась до парляменту за дозволом притягнути Г. Омельченко до кримінальної відповідальности. "Якби це сталося, Омельченко сидів би зараз за ґратами. Потім вже через рік, як це було з деякими особистостями, було б сказано що він не винний, але вибори вже пройшли б", — зазначив Євген Марчук.

Відповідаючи на запитання щодо українсько-російських відносин, Є. Марчук сказав, що "Президент перекручує факти і фрази", цитуючи його (Марчука) висловлювання з цього приводу. "У відносинах з Росією я маю репутацію політично незаангажованого політика", — підкреслив Є. Марчук.

Причини таких заяв Є. Марчук бачить у знервованості Президента. "І, як

(Закінчення на стор. 4)

Вшанували пам'ять загиблих журналістів

Київ(УНІАР). — 6-го березня біля приміщення Інституту журналістики Київського Університету ім. Шевченка відбулося віче, присвячене пам'яті журналістів, які загинули під час виконання своїх обов'язків протягом останніх трьох років.

Голова Спілки Журналістів України Ігор Лубченко, який вів віче, оприлюднив прийнятий напередодні меморандум, в якому СЖУ висловлює стурбованість тим, що більшість злочинів проти репортерів залишається нерозкритою.

Під час віча висловлено співчуття родинам загиблих журналістів і вшановано їхню пам'ять хвилиною мовчання. Секретар СЖУ Анатолій Москаленко, який є також деканом Інституту журналістики, запевнив присутніх, що він і надалі докладатиме всіх зусиль для того, щоб зі стін його закладу виходили загартовані й порядні фахівці.

Наприкінці віча учасники поклали квіти біля стенду з портретами загиблих журналістів.

ВР ухвалила майже всі заплановані проєкти

Київ (УНІАР). — У четвер, 5-го березня, Верховна Рада України ухвалила майже всі законопроєкти, винесені на розгляд парляментаристів.

В одному із затверджених документів сказано, що рішення про закриття працюючих енергоблоків Чорнобильської атомної електростанції може прийняти тільки Кабінет Міністрів. Раніше ці уповноваження не були чітко визначені. Уряд головним чином має виділяти гроші на закриття блоків ЧАЕС та сприяти перетворенню об'єкту "Укриття" на екологічно безпечну систему.

Згідно з іншим ухваленим законопроєктом, правний статус отримала Рада національної безпеки і оборони України (РНБОУ). До ради входять прем'єр-міністер, міністер закордонних справ та всі силові міністри. Рада в мирний і воєнний час координує та контролює виконавчу владу з питань національної безпеки. Головою РНБОУ є Президент, який призначає секретаря ради.

Ухвалено законопроєкт, яким дозволено чужоземцям керувати телевізійними і радіокомпаніями України. Також громадянам, громадським об'єднанням та політичним партіям дозволяється проводити передвиборчу агітацію на закордонних телевізійних каналах або їхніх представництвах в Україні.

Обравши тимчасову комісію для контролі за проведенням виборів, депутати роз'їхались по округах, щоб востаннє зібратись за п'ять днів до парляментарних виборів.

Президент України Леонід Кучма підписав ухвалений Верховною Радою закон про внесення змін до закону України про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

„АвтоЗАЗ" і „Даеву" починають випуск автомобілів

Запоріжжя. — Цього місяця з конвеєру запорізького підприємства „АвтоЗАЗ" зійдуть перші 150 автомобілів „Таврія", вироблені спільно з південно-корейською фірмою „Даеву", повідомила 6-го березня УНІАР.

Це стало можливим завдяки підписанню довгочикуваного договору про співпрацю між обома фірмами. Виступаючи на пресконференції з цієї нагоди, президент „Даеву" заявив, що його корпорація має досвід спільного виробництва автомобілів у Польщі та їхнього збуту в Європі, тому у Запоріжжі проблем не буде.

Заступник Фонду Державного Майна України

(Закінчення на стор. 3)

Зникають рідкісні квіти

Київ. — За даними Екологічної Ліґи, щороку в Україні збільшується кількість реґіонів, де повністю знищено перші весняні квіти.

Екологи стверджують, що в Україні вже зникли біля 50 видів рідкісних рослин. Згідно з Міністерством Екологічної Безпеки, торгівля рідкісними квітами посідає за обсягом у світі третє місце після торгівлі наркотиками. Щороку Україна втрачає понад мільйон гривень через нелеґальний вивіз рідкісних лісових квітів, в основному до Москви.

Найближчим часом Україна готується приєднатися до Вашінґтонської конвенції про міжнародну торгівлю рідкісними видами рослин та тварин.

Тепер Верховна Рада розглядає проєкт закону про рослинний світ, а покищо за збирання та торгівлю рідкісними квітами передбачається лише грошова кара.

Продавці квітів заявляють, що для них це чи не єдиний спосіб заробити на життя.

Українські плаваки добились перемог

Ріо-де-Жанейро, Бразилія. — Тут у суботу, 7-го березня, та в неділю, 8-го березня відбулися плавацькі змагання за чашу світу. Серед представників-змагунів багатьох країн були також змагуни-учасники з України, котрі гідно репрезентували свою країну та здобули чолові місця.

У плавацьких змаганнях чоловіків, третє місце у 50- метровому змаганні стилем метелика здобув Денис Сілянтієв з України часом 24.32 сек. Той же сам Д. Сілянтієв для України здобув перше місце часом 52.33 сек. у змаганнях чоловіків на 100 метрів стилем метелика і перше місце тим самим стилем на 200 метрів у часі 1:55.81.

Не залишились позаду і жінки-учасниці з України, бо Яна Клочкова здобула друге місце у змаганнях індивідуального змінного стилю на 100 метрів у часі 1:04.43, перше місце у змаганнях того ж самого стилю на 200 метрів у часі 2:15.66 та перше місце цього ж стилю у змаганнях на 400 метрів у часі 4:50.29.

Змагаючись в Ріо-де-Жанейро, змагуни з України у змаганнях вище згаданих стилів здобули чотири перші місця, одно друге і одно третє місце, що є цілком пристойним осягом для молодої незалежної України в цьому виді спорту серед багатьох країн світу.

Директор МВФ остерігає Азію

Вашінгтон. — Мішель Камдессю, директор Міжнародного валютного фонду, у понеділок, 9-го березня, перестеріг, що криза в Індонезії може підірвати всі заходи боротьби фінансового безладдя в Азії, якщо ці проблеми не будуть швидко наладнані.

„Ми переконані в тому, що коли ця проблема не буде налднаною якнайшвидше, то всі інші заходи можуть бути рисковними", — заявив М. Камдессю учасникам семінару МВФ. Він також підтвердив раніші заввaги ради правління МВФ про те, що до квітня не буде обговорюватися справи виділення додаткових фондів Індонезії та підкреслив, що там ще потрібно цілий ряд структурних змін, які були частиною умов програми реформ МВФ з Індонезією на початку року та котрі обіцяно виконати. Крім того, він твердить, що багато швидший як цього сподівалися, занепад економічної ситуації вимагає змін у деяких частинах пляну.

М. Камдессю підкреслив і те, що МВФ задумується над можливістю рекомендувати „сюрреалістичну пропозицію" валютній раді для Індонезії, але виглядає, що це буде тільки зайвою витратою часу. На його думку, Індонезія своїми закидами про розбиття традиційної фінансової структури їхньої країни вимогами МВФ намагається відвернути увагу від важливих і конечних справ, таких як реформа індонезійської банкової системи та перебудови її корпоративного задовження.

Тому на думку М. Камдессю, коли цих проблем не поладнається якнайшвидше, то загальний вплив економічного безладдя Індонезії може дуже погано вплинути на і без того важку економічну ситуацію в цілій Азії.

Англійський вчений пророкує Всесвітові вічне життя

Вашінгтон. — На запрошення президента Билла Клінтона, американську столицю відвідав визначний англійський астро-фізик Стівен Гокінґ, який вирішив саме на землі Вашінґтона оприлюднити нову, немалою мірою сенсаційну теорію світобудови, яку тепер активно обговорюється в учених колах всього світу.

Нова теорія має на увазі ситуацію, яка склалася за мить до вибуху, у висліді якого утворився наш Всесвіт. Проф. С. Гокінґ стверджує,що на момент світотворчого вибуху те, що відтак стало Всесвітом, являло собою об'єкт завбільшки в горошину, що перебувала поза часом. Низка наступних змін привела до того, що астро-фізики називають „відкритим поширенням".

Дотепер наука не могла дати собі ради з найважливішим питанням світобудови — стискається Всесвіт чи тільки поширюється? Деякі спеціялісти доводили, що Всесвіт пульсує, тобто то поширюється, то знов стискається до розміру горошини. Іншими словами, час від часу все суще зникає в коляпсі. Цей же висновок випливав також з ґравітаційної теорії Альберта Айнштайна. Теорія С. Гокінґа значно поглиблює й уточнює висновки А. Айнштайна і дає принципово нову відповідь: Всесвіт є вічний у часі, це субстанція, що вічно поширюється.

Проф. С Гокінґ контактує з авдиторією з допомогою спеціяльного комп'ютера, оскільки тяжка хвороба у 20-річному віці назавжди прикувала його до інвалідського возика.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ЧИНОВНИКИ НЕ ЛЮБЛЯТЬ РЕВІЗІЙ

КИЇВ. — Голова Державного комітету з питань розвитку підприємництва Юрій Єханурoв повідомив, що після проведення всеукраїнської наради підприємців і конференції підприємців у Житомирі комітет отримав кількасот пропозицій щодо поліпшення ситуації, дві третини з них стосуються оподаткування, а всі інші пов'язані з перевіркою. Комітет отримав доручення Кабінету Міністрів про початок випрацювання державної програми для розвитку підприємництва в Україні. З участю Ради підприємців та УСПП готується законопроєкт про впорядкування проведення перевірок суб'єктів підприємництва з боку державних органів. Проведені комітетом перевірки кількох міністерств, за словами Ю. Єханурова, "свідчать про те, що не звикли наші чиновники, щоб їх перевіряли".

СВЯТКУВАЛИ 8-ГО БЕРЕЗНЯ

КИЇВ.— У п'ятницю, 6-го березня Президент України Леонід Кучма вручив нагороди 57-ом жінкам з різних областей України "за вагомі досягнення в праці, високий професіоналізм, активну громадську діяльність і з нагоди Міжнародного жіночого дня. "Іноколи жінка своєю посмішкою сильніша за тисячу чоловіків", — зазначив голова держави, звертаючись до жінок, яких назвав гордістю України. Того ж вечора в Національній Опері України відбувся святочний концерт. Щасливої долі, ніжного кохання і успіхів у праці всім жінкам побажав голова Київської міської державної адміністрації Олександер Омельченко. На концерті був присутній Президент України Леонід Кучма. Напередодні партія "Жінки України" провела з'їзд під гаслом "Жінки — за майбутнє дітей і України". Як уже інформовано, цю партію не зареєструвала Центральна виборча комісія і вона не може взяти участь у виборах. Програш "Жінок України" у війні з Цетральною виборчою комісією обернувся виграшем для Партії Зелених України, яка несподівано отримала жіночу підтримку, а отже, деяку частину голосів жіночого електорату. На з'їзді проголошено декларацію Партії Зелених України та партії "Жінки України", у якій ішлося про їхню взаємодію у виборах-98. Отже жінки не здалися.

ПРИВАТИЗАЦІЯ НА ЛЬВІВЩИНІ

ЛЬВІВ. — На засіданні пресового клюбу Львівської обласної організації Спілки Журналістів України проаналізовано хід приватизації в області за минулий 1997 рік. З аналітичною інформацією виступив реґіональний менаджер проєкту малої приватизації в Україні Міжнародної фінансової корпорації Володимир Співак. Торік в області реґіональний відділ Фонду Державного Майна приватизував 1,106 об'єктів. Більшість з них придбали товариства покупців. У 1997 році приватними стали 39 об'єктів групи "БВГ" — велика приватизація. Більші з них стали акціонерними товариствами. Продовжувалась мала приватизація, продаж на аукціонах об'єктів незавершеного будівництва, приватизація об'єктів групи "Е" (тобто приватизації часток державної власности). Крім того, протягом минулого року приватизовано 35 об'єктів агропромислового комплексу, дев'ять з яких — сільсько-господарські підприємства. Львівська область за числом приватизованих об'єктів групи "А" на 10,000 міського населення посідає перше місце в країні, а за числом усіх приватизованих об'єктів — друге після Донеччини. Це буде група підприємств, акції яких визначатимуть стан економіки в державі.

РОЗШУКУЮТЬ КРИМСЬКОГО ДЕПУТАТА

СІМФЕРОПІЛЬ. — Оголошено розшук народного депутата кримського парляменту, голови Партії Економічного Відродження (Блок демократичних партій "НЕП") Володимира Шевйова, повідомила інформаційна служба телеканалу "Інтер". За словами заступника начальника управління з економічних злочинів МВС України Володимира Галицького, Володимира Шевйова підозрівають у нанесенні шкоди державі під час приватизації об'єктів.

ЗАБЛОКУВАЛИ АВТОМАҐІСТРАЛЮ

ЖИТОМИР. — Представник Страйкового комітету Коростишева Житомирської области Микола Кравчук повідомив, що мешканці Коростишева 2-го березня заблокували автомаґістралю Київ—Львів на дві години від 12:20 до 2:40 год. по полудні. В такий спосіб вони вимагали виплати заборгованости з пенсій за півроку.

КОЛИШНІЙ ПОСАДНИК ЯЛТИ — ПІД ВАРТОЮ

ЯЛТА, Крим. — У четвер, 5-го березня, затримано колишнього посадника Ялти Миколу Дискіна. Санкцію на арешт дав прокурор міста на підставі порушеної проти колишнього посадника кримінальної справи з приводу зловживання службовим становищем. Прокурор Криму Володимир Шуба 5-го березня заявив, що "це лише початок тієї роботи, яку слід провести". Правоохоронці на цей час порушили майже 900 кримінальних справ і вилучили чимало зброї. Взагалі, ситуація в Ялті від кількох місяців наскрізь хаотична, тому Президент Л. Кучма мусів внести зміни на чільних постах.

Громада Ню Йорку привітала В. Єльченка

Ню Йорк (О. Кузьмович). — В неділю, 22-го лютого, представники українських організацій Ню Йорку під проводом Українського Конґресового Комітету і Української Американської Координаційної Ради привітали нового постійного представника України до ООН, що перебрав пост недавно після Анатолія Зленка, який переїхав до Парижа.

Володимир Єльченко з дружиною Іриною були почесними гостями обіду в приміщенних Українського Народного Дому, в якому взяли участь також інші представники Уряду України, що перебувають на різних урядових постах в Ню Йорку: постійний представник України до ООН Юрій Богаєвський з дружиною, полк. Василь Сидоренко, перший секретар і військовий радник України до ООН з дружиною, консул Генерального Консульства України в Ню Йорку Ілля Олійник з дружиною і консул Богдан Яременко з дружиною.

Усіх гостей привітав Андрій Ластовецький в імені УАКР і Управи Народного Дому, пригадуючи, що із В. Єльченком українська громада вже знайома від довшого часу, коли він приїздив на

В. Єльченко. (Фото: Я. Кулинич)

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

АРІЄЛЬ ШАРОН, ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ міністер внутрішніх справ, у неділю, 8-го березня, відбув зустріч і розмову з йорданським королем Гуссейном, щоб направити дещо порвані стосунки спричинені невдалою спробою ізраїльської розвідки вбити минулого року в Аммані, столиці Йорданії, одного з керівників ісламського войовничого угруповання „Гамас". Згідно зі заявою А. Шарона ізраїльським репортерам засобів масової інформації, справу успішно полагоджено. Після згаданого невдалого ізраїльського замаху минулого вересня кажуть, що король Гуссейн настоював щоб Ізраїль звільнив зі становища шефа Моссаду, ізраїльської розвідки, Данні Ятома, поки буде можна поправити стосунки. Минулого тижня Д. Ятома на згаданому становищі замінив Ефраїм Галеві, колишній заступник шефа Моссаду. Крім справи наладнання дружніх стосунків, А. Шарон обговорював з королем справи застою у ізраїльсько-палестинському замиренні та двосторонніх проєктів між Йорданією і Ізраїлем.

В АМЕРИЦІ

У НЕДІЛЮ, 8-ГО БЕРЕЗНЯ, у Форт Ворт, де він був ув'язнений, помер Джеймс МекДугал, якого звітування про свою комерційну діяльність з Биллом і Гілларі Родгам-Клінтон вкінці довело до Вайтвотер слідства, котре до сьогоднішнього дня переслідує обидвоє Клінтонів. Дж. МекДугал, якому було всього 57 років, виглядав значно старшим, бо впродовж років страждав від хронічних проблем циркуляції, помер на серцевий приступ, згідно з повідомленням Департаменту Юстиції. Адвокати пов'язані зі справою Вайтвотер стверджують, що смерть Дж. МекДугала є прикрим ударом для згаданого слідства, а зокрема для незалежного прокуратора Кеннета Старра, котрий мусітиме вести дальше слідство без одного зі своїх найголовніших свідків. Засуджений в 1996 році за 18 кримінальних злочинів, Дж. МекДугал тоді почав у подробицях описувати незалежному прокураторові участь Президента і Першої леді в шахрайських трансакціях позичок і нерухомостей в Аркенсо, котрі опісля мусіли покрити платники податків.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Голос волаючого в пустелі

Нещодавно декілька київських газет надрукували актуальну темою і висновками статтю д-ра Романа Шпорлюка, директора Українського Наукового Інституту Гарвардського університету. У ній він, між іншим, пише: „Багато хто з журналістів у теперішній українській пресі — колишні совєтські журналісти, 'підручні партії'. Вони знову здобули собі ворога, до речі, того самого — міжнародний капіталізм, сіонізм і таке інше. Роблять якусь мітичну фігуру, нібито відповідальну за нещастя в Україні, із Джеффрі Сакса...".

Хто такий Дж. Сакс? Відомий у західньому світі економіст, один з тих ентузіястичних американських вчених, які зрозуміли, що розпад Совєтського Союзу треба негайно поєднати з глибоким реформуванням політичних і економічних систем у посталих на руїнах імперії державах і в цей спосіб уникнути господарського хаосу, соціяльного напруження, ступенево, але певно виводити ті держави на шлях демократичного розвитку.

Як добрий спеціяліст і чесна людина, Дж. Сакс, бувши дорадником українського, російського та інших урядів, представляв разом з тим не Америку і не капіталізм, а самого себе. Щодо Америки — тоді президентом був ще Дж. Буш — то Дж. Сакс гостро критикував і вашінгтонську Адміністрацію, і взагалі Захід за надмірний меркантилізм, скупість і байдужість, за невміння передбачити розвиток внутрішніх подій в післясовєтських республіках. Дж. Сакс просто лютував, коли в Києві та Москві в урядах з'явилися перші щирі реформатори і коли їх треба було негайно підтримати, Захід післав своїх фінансистів не для підтримки, не для сприяння стабілізації господарства, а для того, щоб вимагати процентів за старі совєтські борги.

Дж. Сакс остерігав, що економічні реформи повинні проходити розумно, впорядковано, цілеспрямовано, соціяльно справедливо, щоб не дати лівій опозиції ніяких контраргументів. Для цього гарвардський професор пропонував декілька реформаторських проєктів: поперше — щоб Захід фінансував „надзвичайні фонди соціяльного забезпечення" в Україні і Росії, з яких бралося б гроші для допомоги безробітним, на невідкладне лікування і добавки до пенсій, подруге — створити фонди промислової перебудови, щоб фінансово уможливити конверсію, модернізацію агроіндустрії та енергетики, потретє — створити програму кредитування малих підприємств, почетверте — Міжнародний валютний фонд мав би надати Україні і Росії валюту для оплати імпорту і стабілізації карбованця та рубля.

Голос Дж. Сакса виявився криком волаючого в пустелі — не почули його ні тут, ні там. В тому числі і в Україні все пішло криво-косо, почався фатальний спад виробництва, покотилася інфляція, на поверхню виплила корупція. Економіка, ще не набувши національних ознак, опинилася в руках жменьки олігархійних кланів.

Дж. Сакс „винен" хібашо в тому, що не міг припустити, в якій мірі комунізм спотворив людську природу, відбив охоту до сумлінної праці, до відповідальности перед Богом і власною совістю.

З цього всього й випливає відповідь на запитання, хто саме в Україні і з якою метою намагається дискредитувати д-ра Дж. Сакса: злодії і корупціонери у вищих ешелонах влади „ловити рибку" можуть лише у брудній воді.

Вже півтора року, як д-р Сакс з групою аналітиків знову працює в Україні, консультуючи Уряд. Вчений дуже добре знає українську ситуацію і підкреслює, що держава вже не має часу, щоб дозволити собі на дальше зволікання з радикальними економічними реформами. Згідно з даними його групи, вже майже 50 відс. української економіки перебуває „в тіні", тобто в руках мафії. Тимчасова валютна стабільність, на думку Дж. Сакса, може закінчитися кризою, як у Таїлянді чи Мехіко, якщо не запрацює виробництво. Д-р Сакс радить Україні не брати немудрого прикладу з Росії і не відмовлятися від запровадження і розвитку фармерства, адже Україна має таку благодатну землю, що могла б прогодувати півсвіту.

Отже, що, в дусі порад і пропозицій славетного гарвардця, слід зробити передусім? Запровадити тверду дисципліну щодо бюджету, створити сприятливий клімат для інвесторів, змінити банкове законодавство і навіть удосконалити юридичний кодекс.

Чи прислухається Україна до цих ясних і доброзичливих порад? Щось не віриться... А потім знову шукатимуть винних на стороні...

Едвард Кухар

СУЧАСНИЙ СТАН СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Нещодавна економічна криза в Азії захитала світом, і навіть вплинула на стійкість економічно взірцевих країн — Японії і Південної Кореї. Стурбованість в цьому напрямку позначилася і на торговельну силу світу — Волл Стріт в Ню Йорку. Країни Азії, котрі зазнали цієї економічної кризи, в різний спосіб протидіяли їй, щоб запобігти глибокому занепадові та зарадити ще негативнішим наслідкам.

Таїлянд

Уряд Таїлянду узгіднив заходи з Міжнародним валютним фондом і одержав 17.5 блн. дол., щоб вийти з економічної кризи. До цього, одначе, Таїлянд був змушений погодитись на деякі умови та видати відповідні постанови, котрі мали б діяти проти накопичених боргів 58-ма фінансовими установами в країні. Було теж створено нову систему грошових вкладів та змінено правила банкових систем для закордонних вкладів. З погамуванням економічної кризи уряд Таїлянду дещо змінив у конституції країни. Нова конституція визначає умови виборів членів уряду, узаконює протизлочинну комісію для перевірки урядових установ і їхніх чинників і встановлює вимогу, щоб кандидат на обраного чиновника уряду мав університетську освіту. В Таїлянді тільки 20 відс. населення втішається високою освітою. В часі виходу з економічної кризи прем'єр-міністер Шаваліт прийняв рішення, що після восьми місяців добровільно зречеться свого посту.

Індонезія

Економіка Індонезії кліґає через знецінення грошової одиниці країни — рупії. Міжнародний валютний фонд відгукнувся на заклик Індонезії 23 блн. дол., однією з найбільших за всі часи грошових рятівних сум. Згідно з умовами фонду, уряд Індонезії закрив 16 приватних банків, щоб відновити національну банкову систему. З надіями отримання більших сум фонду, дальші економічні реформи стають на видному пляні.

Маляйзія

Грошова одиниця Маляйзії — рінґіт, в наслідок упадку індонезійської рупії, знецінилась супроти ам. доляра до поважної міри. Магатір Могамад, прем'єр-міністер Маляйзії, був змушений заборонити торгівлю закордонними валютами в країні. Маляйзійський рінґіт знецінився на 28.5 відс. від липня до жовтня минулого року, коли американський доляр піднявся до найвищого рівня супроти рінґіта.

Гонґ Конґ

Показник торговельних акцій Гонґ Конґу знизився на 13 відс. в жовтні минулого року та спричинив різкий спад вимін на нюйоркській торговельній біржі у той день, коли власники торговельних акцій біржі попали в продажну паніку. І хоча, на відрізнення від інших азійських країн відносно економіки, Гонґ Конґ залишається економічно стійким, з запасом 80 блн. закордонної валюти, без поважних загальних заборгувань, з величезною надвишкою бюджету, низькою інфляцією і тільки двовідсотковим безробіттям, світові економісти, одначе, заявляють, що загал капіталовкладників не є захоплений порівняно стійкою економікою Гонґ Конґу.

Китай

Китайська Народна Республіка знизила торговельні оплати (тарифи) на 26 відс. в жовтні минулого року, тим змінюючи надію на вступ до Світової торговельної організації. Рішення щодо тарифів дозволяє на ввіз і вивіз 4,800 одиниць товару, зарахованого у згадане зниження тих тарифів.

Пакістан

Намагаючись побороти кризу, державний банк Пакістану обнизив вартість пакістанської рупії на 8 відс. супроти ам. доляра. Рішення здійснено з ціллю полегші конкурентних експортів і задовільнення умов допомог з Міжнародного валютного фонду. Продовжується перемир'я між Пакістаном і Індією, не зважаючи на дальші прикордонні сутички. Збройні сутички у спорі за Кашмір є вислідом жертв серед цивільного населення, які сягають до початку незгоди з 1947 року між згаданими країнами. Спостерегачі ООН звідомляють про тисячі випадків збройних сутичок в кожному році. Сутички на кордоні сповільнюють одержання кредитів з Міжнародного валютного фонду.

Африка

Військові сили, вірні президентові Замбії Фредерикові Чілубові, швидко запобігли намірам перевороту незгідливими офіцерами армії цієї країни. Дев'ять осіб арештовано, включаючи одного капітана, котрий оправдувався тим, немов „ангел з неба сповістив йому зробити переворот". Поминаючи те, що не було в перевороті ніяких жертв, самі наміри пошкодили стремлінням до політичної стійкости, після років переворотів і неспокоїв, та до поборення економічної кризи в країні.

Південна Африка

Дві поважні фірми видобування золота, Ґенкор, Лтд. і Голдфілдс оф Африка, плянують з'єднатися і утворити найбільше підприємство видобування золота у світі. До теперішнього падіння цін на золото причинилась Швайцарія. Жидівські жертви голокосту обвинуватили Швайцарію в посілості їхнього золота, переданого нацистами в Другій сві-

(Закінчення на стор. 4)

ВІСТІ З ОТТАВИ

Юлія Войчишин

Українські Збройні Сили: стан, тенденції, перспективи

Полк. В. Мандрагеля

Канадське Товариство Приятелів України в Оттаві улаштувало в понеділок, 16-го лютого ц. р., вечір, на якому виступив з доповіддю полковник Володимир Мандрагеля, начальник катедри суспільно-гуманітарних наук Національної Академії Збройних Сил України, який якраз цього місяця був представником України в Оттаві на нарадах НАТО про стратегічну орієнтацію на близьке майбутнє.

Вечір відкрила голова товариства Оксана П'ясецька, а представила доповідача Юлія Войчишин. Полковник Мандрагеля народився 1957 року на Луганщині. У 1974 році закінчив з золотою медалею школу і поступив до Київського вищого загальновійськового командного училища, яке закінчив з відзначенням 1978 року. Службу проходив на постах командира взводу, роти, у штабах дивізії, армії Київської військової округи. У 1987 році поступив, а в 1990 році закінчив педагогічний факультет Військової академії в Москві. Працював викладачем, старшим викладачем, начальником катедри гуманітарної підготовки і права, Науково-дослідного і методичного центру України в той час, коли соціяльно-психологічну службу там очолював Володимир Мулява. У червні 1993 року у Національному Київському Університеті ім. Т. Шевченка захистив докторську дисертацію „Особливості формування національного самосвідомости особистости (методологічний аспект)". В 1994-95 році був на вишколі військових капелянів в ЗСА, а після повернення в Україну зайняв становище завідуючого катедрою суспільно-гуманітарних наук, Національної Академії Збройних Сил України. В 1997 році Міністерство Оборони України й Академія Збройних Сил України видали в Києві книжку д-ра Мандрагелі під назвою „Моральне виховання та соціяльно-етичні аспекти управління і менаджменту в арміях Заходу". Полковник одружений і має сина, студента першого року Академії Легкої Промисловости України.

У своїх вступних поясненнях полк. Мандрагеля подав до відома, що Україна була першою з республік, яка створила вже 6-го грудня 1991 року свою власну армію — Збройні Сили України. Треба пам'ятати, що в тому часі на території України було 720,000 війська колишнього Совєтського Союзу, структуру якого треба було реформувати до потреб та інтенцій України. Для цього було випрацювано спеціяльні законодавчі акти: закон про Збройні Сили України; закон про спеціяльний захист військовослужбовців; а в жовтні 1993 року прийнято воєнну доктрину України, де проголошується позаблоковий статус країни та розглядається воєнно-політичні, воєнно-технічні та воєнно-економічні підвалини існування та розвитку Збройних Сил України. Полковник підкреслив, що Україна не має жодних територіяльних претензій до будь-якої країни і твердо тримається цього становища.

Концепція розбудови та розвитку Збройних Сил України згідно з вказівками верховного головнокомандуючого Президента України була прийнята на початку 1997 року. Процес триватиме до 2005 року і передбачає не дуже великі, але мобільні, всебічно підготовані збройні сили, готові відбивати агресію з боку тих держав, що зазіхають на суверенність, територіяльну цілісність та незалежність України. Пролеґент також згадав про участь у програмі НАТО „Партнерство для миру" та активну участь українського війська в миротворчих процесах Об'єднаних Націй в колишній Югославії (6,000).

Як завідуючий катедрою суспільно-гуманітарних наук, д-р Мандрагеля особливо цікавиться інтеґрацією України у світо-

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Р. Рибак

Квіти з Колюмбії

Так вже Бог дав, що люди високо цінять квіти. Вони бо мають привабливий вигляд, розкішні кольори, чудовий аромат. Їхня краса здобуває привілей у декоративних прикрасах... Вже тисячі років люди вживають їх як вислів найглибшого особистого відчування і признання.

З походження всі квіти були колись дикими. Доісторичні люди знаходили їх майже всюди — від холодної пустелі навколо північного бігуна до гарячих джунглів тропічної зони. А коли люди збагнули, як вирощувати з насіння рослини, прийшов час на культуру диких квітів, і то найбільш пахучих і найкращих форм... Приблизно за 3000 років до Христа єгиптяни, як теж народи Середнього Сходу, вже любувалися квітами у своїх городах. Тепер же різноманітні культурні квіти вирощують у кожній країні.

Колюмбія є єдиною країною Південної Америки, що має доступ до двох океанів. Є вона теж одинокою, що на цьому континенті дійсно розвинула індустрію квітів. Колюмбійці вирощують без перерви, щоб цілий рік задоволити доставою всіх на світі. Вирощувачі висилають троянди на день св. Валентина (День Серця) до ЗСА вартости 80 млн. дол. річно, і червоні гвоздики — до Росії на „жовтневі" святкування. Колюмбія, за останніми даними, з 1996 року є другим найбільшим продуцентом тятих квітів після Голляндії, а її експорт перевищив півбільйона долярів, з яких 77 відс. припадають на самі ЗСА.

Відносно Америки, то більш ніж половина колюмбійського експорту квітів з Боготи, столиці країни, переходить через Маямі на Флориді, що автоматично стає важливим ринком. Деякі колюмбійці, що мають величезні теплиці довкруги міста Богота, не виявляють надто великого ентузіязму у співпраці з маямцями. Вони вважають, що посилати квіти до Америки без вивчення попиту значно збільшує риск і витрати, бо непроданий матеріял доводиться викидати. Один із вирощувачів інформує, що минулого року вислав був троянди підприємству, яке не купує квітів, а приймає тільки на продаж за певну винагороду. Колюмбієць жадав за одну троянду вже на місці, в Маямі, 8 центів, тобто одну третину коштів її собівартости. І який курйоз! Продавці у Філядельфії, в тому самому часі, жадали найменше 10 долярів за одну троянду!

З метою змінити ринкову ситуацію, Товариство вирощувачів квітів в Колюмбії очікує, щоб досі практиковані домовлення розвинулися і довели до постання „ринку з тривалою умовою постачання", де вирощувачі могли б „замкнути ціни на свій продукт". Тим робом вони б при вирощуванні квітів і пропозиції продажу не керувалися тільки інтуїцією, а користали з кожночасної ситуації на ринку. Тим часом американські вирощувачі квітів активно поборюють імпорти з Колюмбії, які осягнули вже 80 відс. всіх імпортованих квітів до ЗСА. Американці вияснюють, що коли не зайдуть основні зміни, то тоді Америка не задержить довше комерційно життєздатної індустрії квітів та її втратить вже на грані нового сторіччя.

Для Колюмбії торгівля тятими квітами має теж економічне значення якраз тепер, коли кава пе-

(Закінчення на стор. 4)

Лада Коломієць,
Київ

ТАРАС ШЕВЧЕНКО І СУЧАСНА УКРАЇНА

II

Простим підтвердженням незгасної сили шевченкового поетичного слова є той факт, що поема „Кавказ" прозвучала на українському радіо в перші дні російської агресії проти Чечні, після чого її виконання в етері було заборонене якимось впливовим проросійським начальством.

Шевченків пророчий стиль „Кавказу" перейняли сучасні поети, котрі зверталися до чеченської теми. Так, збірка Дмитра Павличка „За нас", видана 1995 року, цілком присвячена національно-визвольним змаганням чеченського народу. Наведемо лише один вірш із цієї збірки:

Тримайся, Джохаре, хай знає Москва,
Що воля не вмерла і правда жива;
Став прахом Єрмолов, зотліє Грачов —
Ніколи ж не стліє твоя корогов;
Оглянься, он хлопці в'юнкі, наче хміль,
То предки з тобою — Мансур І Шаміль;
Тебе заступає Мазепа в бою,
Костюшко ладує рушницю твою.
Юлаєв нагайку дарує — бери,
Бичем з окупантів здирай машкари!
Кастусь присягає на вірність тобі,
І Сахаров плаче за тебе в мольбі;
І кличе повстанців на бій-газават
Чупринка-Шухевич, твій перший солдат;
Московські закови спадають із душ,
До тебе на поміч іде Гінкудуш;
В чалмі білосніжній, немов моджагед,
Ельбрус наступає: „Джохаре, вперед!"
Тебе піднімає на крилах Кавказ,
І благословляє великий Тарас.
(14.02.1995)

Коли українська громадянська поезія оспівала слово як могутню зброю на захист знедолених, то російська імперська практика зразково використала свою слово-зброю, завойовуючи народи не тільки мечем, а й політикою русифікації. Ось як писав з цього приводу світлої пам'яті Євген Гуцало у своїй посмертно виданій збірці статтей „Ментальність орди" (Київ,1996): „І коли у вересні 1994 року на засіданні Верховної Ради України оприлюднено депутатський запит 152-ох нардепів (народних депутатів)— хай нарешті Президент Леонід Кучма здійснить свою передвиборну обіцянку надати російській мові статус нарівні з державною мовою українською, себто запровадити в Україні дві державні мови, то чітко бачиш цю моторошну картину, як ці 152-є „у халатах і медалях" в ординському шалі й ординському захваті підносять цей смертельний меч на українську мову, і на суверенність України, і на нас із вами".

Доречним є й нагадування Євгена Гуцала про те, що „російський народ, будучи не просто народом у собі, а ще й імперським народом, водночас є народом у інших народах, відтак і інші народи попри свою волю й не цілковито усвідомлюючи цей феномен, також прилучені — в силу незгасаючої русифікації не тільки в мовному плані, а й у насаджуванні всіх невитравних рис російського менталітету — до цієї постійної морально-побутової вівісекції, також приречені перебувати у сфері страждання, яким російський народ начебто насолоджується, причім не на ролях інертно-пасивних, а на ролях фатально прилучених, приречено також задіяних" („Ментальність орди").

У вірші Івана Драча „На Шевченкові роковини 1994 року" прочитується своєрідний заклик повернутися в історію, струснувши з душі насолодність споглядання жахів минувшини, а з нею — і саможерний комплекс індивідуальної інквізиції, збожеволену радість само- і взаємообвинувачень:

Чому це в нас така лиха біда.
Чому нам в очі тяжко заглядá,
Розлогий відчай і тверда журá,
І розбрат нас дощенту пожира?!
Невже ми геть змаліли до кінця.
І нам не світять золоті сонцý,
І тільки розпач — чорні небеса —
Над нами сивий розпач нависá...
Долоню теплу ще ж тримає Бог!
Ми вийшли з льоху — чи вернемось в льох?!
З тюрми ж ми вийшли — знову у тюрму?!
І знову нагодовану юрму
Тюремники до щастя поженуть,
Бо ми раби — найвища наша суть?!
Невже рабами станемо ми знов?
Невже не стрепене нас до основ
Мордоворот історії?..
Та нас
Тоді навіки прокляне Тарас,
Тоді він одцурається до дна,
Керелівки, Черкас, Чигиринá,
І Києва, І Львова — всіх людей,
А потім тяжко в розпачі підé
В останнє плем'я африканське, де
Ще воля незалежности свята,
Де б'ється за Свободу Простотá,
І почорніє він за всіх за нас,
Наш гнівний бог і кáторжник Тарас,
Тож стрепенімось — бути нам людьмú!
Випрóстуймось і дихаймо грудьми
На повен обшир волі — ми ж бо є!
Він бути нам рабами не дає!

Громада...

(Закінчення зі стор. 1)

сесії ООН та виконував інші відповідальні міжнародні завдання. Він теж запросив пароха о. генерального вікарія Патрикія Пащака, ЧСВВ, до молитви. Після молитви слово забрав Іван Олексин, предсідник УБСоюзу і заступник голови УАКР, вітаючи постійного представника України до ООН В. Єльченка із відповідальним постом та висловив радість, що така молода людина стала на так високому пості, та побажав йому якнайкращих успіхів. Грімке „Многая літа" присутніх підтвердило сердечні бажання усіх гостей, яких зібралося біля 120 осіб.

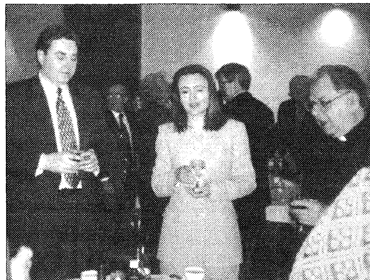
Після обіду першим забрав голос почесний гість того дня В. Ю. Єльченко, який підкреслив яким важливим є співкування з українською громадою для Постійного Представництва України.

Він зробив короткий, але цікавий огляд ситуації в Україні перед виборами, яку уважає досить складною. Він сподіється, що 29-го березня під час виборів український народ зробить вірний вибір для дальшого розвитку та поглиблення демократії. Коли йдеться про економічний стан України, В. Єльченко уважає, що іде до стабілізації виробництва, а у зовнішній політиці України зроблено в останньому часі чимало досягнень, серед яких одною із найбільше видатних подій він уважає обрання міністра закордонних справ Геннадія Удовенка головою 52-ої сесії Генеральної асамблеї ООН. Це дало можливість активізації двосторонніх контактів України на різних рівнях і відкриває сприятливі перспективи для зміцнення становища України на міжнародній арені. При кінці свого слова В. Єльченко пригадав, що 24-го березня минає 40 років від часу заснування Постійного Представництва України при ООН. Він з вдячністю згадав усіх представників України, що були тут за цей час, але також українську громаду в ЗСА, що підтримувала українських представників і висловив на кінець надію на дальшу з нею співпрацю та часті зустрічі.

Теплими оплесками прийняли учасники слова В. Єльченка і ще одним „многолітствієм" при чарці вина.

Заключне слово виголосив адвокат Аскольд Лозинський, голова УККА. Він подякував усім організаторам імпрези із Мирославом Шміглем, головою організацій міста Ню Йорку, на чолі, а відтак звернувся до почесного гостя В. Єльченка, бажаючи йому сили і витривалости у його відповідальному завданні для успіху України та запевняючи про підтримку української громади. Він зацитував при цій нагоді недавно випущену книжку великого приятеля українців Збігнєва Бжезінського п. з. „Велика шахівниця", в якій автор серед п'ятьох найважливіших геополітичних країн вичислює саме Україну, що вказує на її важливу ролю у міжнародних стосунках та у ролі нових країн, що включені в дію ООН.

На кінець А. Лозинський попросив відмовити молитву пароха УПЦ св. Володимира в Ню Йорку о. митрата Романа Тарнавського. Національним гимном закінчено зустріч, яка напевно зблизила представників Уряду України в Ню Йорку до провідних членів української громади Великого Ню Йорку.

„Многая літа" для достойних гостей з чаркою вина (зліва): В. Єльченко, І. Єльченко і о. П. Пащак, ЧСВВ. (Фото: В. Процик)

Українські...

(Закінчення зі стор. 2)

ву військово-гуманітарну сферу. Тому старшини вивчають міжнародне військово-гуманітарне право, відбувають семінари з Червоним Хрестом, вивчають історію України, Конституцію України, військове законодавство, розв'язують психічно-педагогічні питання. Особливо важливі зміни в сфері гуманізації та гуманітаризації військової освіти. Зовсім окреме місце займає вивчення і впровадження української мови, якого дотримуються дуже строго. Так, як і інші країни, Україна намагається розв'язати питання деполітизації та департизації війська.

На закінчення полк. Мандрагеля висловив свою думку в тому напрямі, а саме: „Збройні Сили — інструмент та знаряддя держави, виконувач державної політики".

Після цікавої дискусії суддя Юрій Дзьоба подякував доповідачеві за інформативний доклад, а голова попросила присутніх до кави й солодкого, де присутні мали нагоду особисто познайомитися і поговорити з надзвичайним гостем з України.

НА ЗУСТРІЧІ В ЛОНДОНІ У НЕДІЛЮ, 8-го березня, міністри закордонних справ ЗСА, Франції і Німеччини погодились в тому, що існує негайна потреба „ясного і непохитного заходу", щоб зупинити жорстокість і насильство у сербській провінції Косово поки воно поширитися на інші сусідні країни. Крім того заплянowано також негайну зустріч так званої „контактної групи", шістьох країн — Італії, Німеччини, Франції, Британії, ЗСА і Росії , котрі є контролерами та дорадниками Югославії, щоб узгіднити які саме заходи ужити в цій складній ситуації у Сербії між сербською поліцією та її громадянами албанцями. Маделин Олбрайт, секретар Державного департаменту ЗСА, котра в неділю курсувала між Римом, Бони, Парижем і Лондоном, щоб домогтися рішення в справі покарання югославського президента Слободана Мілошевіча, котрого в першу чергу звинувачують у цьому жорстокому сваволії сербів проти їхніх албанських громадян.

„АвтоЗАЗ"...

(Закінчення зі стор. 1)

Сергій Бабич повідомив, що проєкт "АвтоЗАЗ" - "Даеву" має високу юридичну чистоту і відповідає світовому досвідові складення подібних проєктів. „Вибраний він був не волею якихось керівника, а в результаті кропіткої праці, кваліфікованої тендерної комісії. 'Даеву' перемогла на цьому тендері. Закон про стимулювання вітчизняного автомобілебудування прийнятий не під 'Даеву', а під інвестицію", — сказав С. Бабич.

Як уже інформовано, Україна минулого місяця обмежила імпорт чужоземних авт, які були у використанні понад п'ять років. Це й усунуло головну перешкоду на шляху підписання договору з „Даеву". Крок цей, однак, викликав незадоволення в Европейському союзі, представники якого заявили, що обмеження на імпорт авт пошкодить Україні у майбутньому вступі до Світової організації торгівлі.

Голова Запорізької обласної державної адміністрації В'ячеслав Похвальський сказав, що, підписавши договір про створення спільного підприємства, „АвтоЗАЗ" взяв на себе величезну відповідальність за здійснення першого широкомасштабного інвестиційного проєкту із залучення чужоземного капіталу. „Даеву", як відомо, збирається вкласти у нове спільне підприємство 1.3 блн. дол. — найбільше від будь-якого іншого чужоземного інвестора за весь час незалежности України. За сім років в Україну надійшло лише 2 блн. дол. чужоземних інвестицій.

В ПАМ'ЯТЬ НЕЗАБУТНІХ ДРУЗІВ!!

Замість квітів на свіжі могили, на американській і канадській землі, в світлу пам'ять покійних, які несподівано відійшли від нас в дуже короткому часі: а це... св. п.

СЛАВА МАРТИН,
МИХАЙЛО БУБНА,
ГРИГОРІЙ ЛОТОЦЬКИЙ
д-р ЮРІЙ ЧИРОВСЬКИЙ,
СОФІЯ БАКУМ.

Управа і членкині ОЖ ОЧСУ в Голливуді, Фльорида, складають найщиріші і глибокі співчуття опечаленим родинам в їхньому великому горі. Хай Всевишній Господь, прийме душі померших у Своє Царство небесне, а земля на чужині, хай буде їм легкою!

Вічна їм пам'ять!

За Управу ОЖ ОЧСУ:
голова — Іванна Пилипчак,
секретар — Віра Дубас.

Ділимося сумною вісткою, що відійшов у вічність 16-го січня 1998 р. на 75-му році життя в Асторії Н.Й., наш дорогий ВУЙКО

бл. п.

ВОЛОДИМИР ДІДИК

нар. у Львові

Залишив у смутку:
братанків — БОРИСА з родиною в Чіле
— МАРКА з родиною в Чіле
— НИКОЛУ з родиною в Чіле
братанницю — ГАНУСЮ з родиною в Чіле
та родину в Україні.

Із смутком і болем повідомляємо родину й приятелів, що 25-го грудня 1997 р. відійшла у вічність по тяжкій недузі

бл. п.

ПАВЛИНА РІЗНИК

з дому МИГАЛЬ

1-го лютого отці митрати Володимир Мельник і Іван Тилявський відправили Панахиду в похоронному заведенні Фарлея в Норт Порті, а другого лютого о. В. Мельник відправив похоронну Службу в церкві св. Андрія, а тоді поховання на цвинтарі в Веніс.

Складаю подяку всім тим, що взяли участь у Богослуженнях і похороні, всім тим, що зложили нам співчуття особисто, листовно чи телефонічно, всім тим, що купили квіти й піддержували нас на дусі.

Наша щира подяка хорові Осередку й їхнім дириґентам, що приготовляли хор до відправ.

Наша щира подяка голові Осередку й цілій Управі, що помогли нам з поминками й перекускою й за це найбільше дякуємо нашому працьовитому жіноцтву і мужчинам.

Дякуємо всім тим нашим приятелям, що виступали з пращанням покійної.

Подяка тим. що зложили пожертви на продовжування таборів молоді в ЗСА (Лігайтон — поверх 30 років), а від двох років допомозі таборам молоді в Карпатах.

Замість квітів на свіжу могилу сл. п. Павлини Різник — довголітньої голови УЗХ,
НА ТАБОРОВИЙ ФОНД УЗХ зложили свої щедрі пожертви слідуючі особи:

по	100 дол.	Белендюк Ліда і Михайло інж., Белендюк Ярко д-р, Біровець Галина і Василь, Паньків Галина і Степан, Поритко Галина і Роман, Різник Володимир, Різник Олег, Серна Марія і Осип, Турула Олена і інж. Павло.
по	60	Родина Трушів і Псуїв.
по	50	Балтарович д-р Марія і Роман, Ващинські Неоніля і Богдан, Гарасимів Люся і Михайло, Ґнатюк Ірена і д-р Богдан, Ґерент д-р Ірена і Володимир, Іваницький Роман, Іванів Наталія, Кавка Володимира, Кобзяр Оля, Козак Оля і Богдан, Кузьма Марія і Мирон, Ломницька Дарія, Мельник о. Володимир, Наболотна д-р Тамара, Пастернак Ольга і Юрій, Повх Міра, Попович Маруся, Сосенко Галина, Ткачук Орися, Різник Зенон, Різник Ігор, Стецьків Неоніля і д-р Евген, Тащук Іван, Тесарович Марія, Тилявський о. Іван, УАКРАДА — Норт Порт, УЗХ 12-ий Відділ, Чикаґо, Ілл., Шраменко Галина і Роман.
	40	Мартинів Галина.
	35	Нич Ольга і інж. Михайло.
по	30	Івашко Лариса і Андрій, Король Галина і д-р Володимир, Костишин Іванна і Ярослав, Ненадкевич Микола, Петрина Женя.
по	25	Андрушко Марія і Микола, Барусевич Софія, Зелез Ярослава і Володимир, Кахно Раїса, Качала Олена, Климків Олена і Володимир, Ковальські М. і М., Мотика Анна і д-р Володимир, Похмурський Богдан, Пристайко Ірена, Семкович Ірена, Скорупська Марія, Филипович Зоя, Яремович Орися і Юрій, Ястрембський д-р Володимир.
по	20	Барнай Зоя, Бойдуй Марія, Ваверчак Ванда і Володимир, Верещак Анастазія і Володимир, Гарасовські Іванна і Остап, Головко-Бучовська Лідія, Граб Марія і Омелян, Грабович інж. Павло, Ґерус Марія, Давидович В., Данчук О. і Н., Мельник Раїса, Мисько Катерина, Мушинська Валентина, Настюк Розалія, Романишин Леся і Роман, Стефанишин Марія, Татарко Л. і М., Харина Павлина і Мирон, Штика Маріян.
	15	Григорчак Т.
по	10	Бойкевич Оксана, Бориськевич Волтер, Вересюк Ольга і Володимир, Вовк Ніна, Дністрян Анна, Дудра Б. і Т., Канафоцька Ліда, Кобрин Катерина і Атанас, Кузніцова Поля, Лампіка Володимир, Лобур Петро, Люлька Віра, Медяник Іван, Нагірняк Василь, Павлючук Марія, Пантелюк Й., Попівчак Іван, Семенюк А., Ситник Марія, Татарко Ю і О., Ткач Люба, Чорній С. і М., Соколишин Софія і Олександер.
	5	Кериченко Леонід.

НА СЛУЖБИ БОЖІ ЗА ПОКІЙНУ:
Михайло й Стефанія Халупи, Володимир Різник і родина, о. Любомир Мудрий.

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п.

МОДЕСТА ВЕНГРИНОВИЧА

будуть відправлені Заупокійні

СВЯТІ ЛІТУРҐІЇ

в п'ятницю, 13-го березня 1998 р. у церквах:

Преображення Господнього, св. Анни,
св. Ольги, св. Василія — у Львові, Україна;
св. Трійці — у Керґонксоні, Н.Й.,

як рівнож у катедрах:

св. Юра — у Львові, Україна;
св. Катерини — в Аллентавні, Па.

Про молитви за спокій душі покійного
просять дружина ТОСЯ і доня ДАРУСЯ з родиною

УКРАЇНСЬКІ ПРАЦІВНИКИ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ ім. ЛЕОНІДА ГЛІБОВА
повідомляють у глибокому смутку, що 18-го лютого 1998 р. відійшла у вічну батьківщину в Торонто, Канада

УПЛДМ СЕРЦЕ і КНИЖКА

бл. п.

МАРТА

ТРОФИМ-ТАРНОВЕЦЬКА

з дому СОКІЛ

нар. в Тернополі, 15-го листопада 1919 року.

Дійсна членка та членка Управи УПЛДМ, членка Шкільної Комісії при Провінційній Раді Конґресу Українців Канади, членка Шкільної Ради при Відділі КУК міста Торонто, довголітня учителька, поетка, літературознавець, мистець-маляр, знавець українських народних промислів.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися 24-го лютого з української католицької церкви св. о. Миколая при вулиці Беллвудс на кладовище при оселі Київ в Овквіллі.

Вдячна пам'ять про покійну, її доброту, обов'язковість, любов до дітей, замилування до краси й добра — останеться повік у серцях її співробітників, колишніх учнів та приятелів.

Опечаленій дочці Христині у далекій Празі — наше глибоке співчуття!

УКРАЇНСЬКІ ПРАЦІВНИКИ ЛІТЕРАТУРИ
ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 371-го Відділу

З днем 15-го березня 1998р. обов'язки секретаря 371-го Відділу перебирає новий секретар

ЛОНҐІН СТАРУХ

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі і вплачувати вклади на адресу:

Mr. Longin Staruch
312 Maple St.
Kerhonkson, NY 12446-2814
(914) 626-2058

Є. Марчук...

(Закінчення зі стор. 1)

тут не занервувати коли не він, і не його пресовий секретар, а пресовий секретар Єльцина Ястржембський заявляє про те, що Україна не буде вступати в НАТО", — сказав Марчук.

Присутній на пресконференції лідер СДПУ(о) Василь Онопенко поділився своїми враженнями з поїздки по областях. Він відзначив повну зневіру населення до влади. "Кажучи про владу, я маю на увазі не тільки виконавчу, а й законодавчу", — пояснив Онопенко. На його думку причина такої зневіри полягає в безвідповідальності влади і висловив надію, "що в наступному парляменті всі, від правих до лівих,зроблять механізми контролі над владою".

Є. Марчук, перебуваючи в регіонах, побачив, що "там є лідери, підприємці, управлінці, які достойні бути при владі". А ще помітив тенденцію всіх голів місцевих державних адміністрацій "від'їздити у відрядження в той самий день, коли делеґація СДПУ(о) приїздить до міста" та що дуже часто вимикали світло в приміщеннях, де представники СДПУ(о) зустрічалися з виборцями.

Сучасний...

(Закінчення зі стор. 2)

товій війні швайцарським банкам. Швайцарія погодилась, врешті, передати частину свого золота віділлим жертвам голокосту, але також залила ринок значними кількостями своїх запасів золота, обнижуючи тим ціни на цей шляхетний метал, здаючи собі справу, хто держить у своїх руках торгівлю золотом у світі і кому це пошкодить.

* * *

Перегляд сьогоднішних економічних обставин у світі досить виразно відповідає на запитання: чому український нарід, з незалежною державою, повинен поважно пристосуватися до обставин глобальної економіки? Світ зменшився до міри, де одна держава не може економічно існувати без торгівлі з іншими країнами. На жаль, уряд України не бере це під увагу і не шукає швидкого виходу з економічної кризи, а нарід терпить.

Три чверті віку совєтської безконкурентної, командної економіки, з обіцянками щасливого життя, негативно впливають і тепер, цього нелегко буде позбутись на дальші роки. Психічний вплив зцентралізованої економіки на совєтську людину все ще занадто великий.

Згадаймо про зустрічі студентів ашаффенбурзької гімназії

Українську гімназію в Ашаффенбурзі, Німеччина, засновано восени 1945 року. Вона перестала існувати літом 1949 року.

Колишні її студенти і професори відбули свою першу зустріч дуже пізно, бо аж в 1986 році, 40 років після першої матури. Учасників було біля 70. На другому з'їзді в 1989 році їх було на багато менше. На третьому в 1991 році і четвертому в 1994 році, одначе, всіх студентів і гостей було лише понад 20.

З огляду на мале заінтересування учасники четвертого з'їзду рішили не організувати зустрічей у майбутньому і розв'язати свій діловий комітет. Для заключення продажу і розсилки „Збірника", який появився в 1993 році, та полагодження всіх зобов'язань, уповноважено Олександра Серафина і Аню Дідур-Гаврилюк. Дотепер всі ділові справи доведено до позитивного заключення. Залишилося 10 копій „Збірника" і біля 800 дол. на конті в кредитівці „Самопоміч" в Дітройті. Бажаючі закупити „Збірник", можуть звертатися на адресу: „A. J. Serafyn, 2565 Timberwyck Trail, Troy, MI 48098; тел.: (248) 646-5882. Лишні копії будуть розіслані до різних установ в Америці і Україні.

В порозумінні з іншими членами колишнього ділового комітету, пропонуємо переслати всі гроші на Видавництво „Світло-Вид", душею якого є друг Богдан Бойчук, редактор „Збірника". Бажаючих висловити свою думку на нашу пропозицію просимо писати на вище подану адресу.

Цими діями закінчиться існування групи напередодні 50-ої річниці розв'язання Української гімназії в Ашаффенбурзі. Я і Аня висловлюємо щиру подяку всім за співпрацю і бажаємо дальших приємних спогадів про гімназію та про наші зустрічі.

Д-р Олександер Серафин

Квіти...

(Закінчення зі стор. 2)

реживає кризу ринкових цін, а кокаїна є нелегальним бізнесом. Зі свого боку, легальний бізнес квітів вплинув на наладнання транспорту, методи і способу перевезення, як теж на збереження свіжости продукту. У вислідi Колюмбія стала доставцем глобального маштабу. Її експорт квітів у 1996 році осягнув був понад 2.5 блн. штук троянд, повних і мініятюрних гвоздик та місцевого походження „альстромерій". Цей осяг вказує на відрадне економічне явище: країна виходить із власним продуктом на світовий ринок і світ його приймає.

Попри комерційну вартість, деякі квіти своєю появою і застосуванням змогли вирізнитися у суспільності. Багато країн мають свої офіційні і неофіційні квіти, як ось Австрія — едельвайс, Англія і ЗСА — троянди (рожу), Індія — лотос, Японія — хризантему, Мехіко — далію, Голляндію і Туреччина — тюльпан, а Португалія — гвоздики. Квіти здобули навіть релігійне і обрядове значення. Між християнами біла великодня лілія означає чистоту, непорочність. Буддисти і індуси вважають лотос, що є типом водної лілії, святою квіткою... Квіти під час весілля — це символ любови, вірности і довгого життя. Квіти на гробах найдорожчих осіб і героїв — це ознака пам'яти і пошани.

Оповідають, що одного разу моряк відвідав був цвинтар. А коли китицю квітів поклав на гріб приятеля, помітив, що старий китаєць на недалекій гріб поклав був миску з рижем. Це невимовно здивувало моряка і тому чемно звернувся до китайця: „Скажіть мені, будь ласка, саме в якому часі ви очікуєте, що ваш приятель встане і споживе риж?". На це китаєць з привітною усмішкою відповів: „У тому самому, часі, коли ваш приятель встане і понюхає квіти".

СНІГОВІЯ У ЦЕНТРАЛЬНОЗАХІДНІХ стейтах країни у неділю, 8-го березня, була причиною цілковитої затримки будь-якого подорожування в околицях стейтів центральних рівнин і середнього заходу, що спричинило нові жертви в людях. Впродовж двох днів 250-милевий відрізок міжстейтової дороги ч. 80, що пролягає через Небраску, був закритий, а також інші головні дороги в Кензасі. Замети височиною 8 стіп унеможливлювали ефективне відгортання снігу, що в свою чергу майже елімінувало можливість багатьом особам добратися до праці чи будь-куди. Стейтові та місцеві власті організували спільні рятункові бригади, щоб рятувати на дорогах снігом завіяних і їхніх автомобілях, яким грозила небезпека втрати життя.

Св. п. П. Різник

На саме Різдво, 25-го грудня 1997 року померла по тяжкій недузі на 81-му році життя піонерка й фундаторка Українського Релігійного й Культурного Осередку ім. св. Андрія в Норт Порті на Фльориді Павлина Різник. Панахиду служили православний і католицький священики о. Володимир Мельник і о. Іван Тилявський при чисельній участі українців нашої громади. Похоронні відправи відбулися в церкві св. Андрія. Спів хор осередку. Поховано покійну на кладовищі у Веніс, Фла.

Павлина народилась 27-го лютого 1917 року в Пенсильванії, куди в той час приїжджали українці з рідних земель, шукаючи праці в копальнях вугілля. Але скоро й тут почалося безробіття, й родина Павлини переїжджає до Нюарку, Н. Дж., де Павлина тратить брата й батька. Тоді вдова Катерина Мигаль 1928 року переїжджає з донечкою до Ню Йорку, де легше було дістати працю й де в той час жило багато її рідних і знайомих односельчан. Тут Павлина закінчує середню школу й студіює журналістику в Гантер Коледжі.

В 1929 році приїжджає до Ню Йорку полк. Евген Коновалець творити організацію, що допомагала би праці й акціям УВО в краю. На організаційні сходини кудою мати Павлини й брала зі собою молоду доньку, яка переживала почуті промови про терпіння українського народу на рідних землях, і в ній зроджується бажання допомагати нещасним. Мати стає членкою 11-го Відділу ОДВУ в Ню Йорку, а Павлина — піонером Відділу Молоді Українських Націоналістів, займає різні пости в управі та скоро стає представником молоді МУН в Центральній Управі ОДВУ.

В 1937 році виходить заміж за активіста ОДВУ Володимира Різника й тоді її життя ще тісніше в'яжеться з працею в МУН, УЗХ і ЦУ ОДВУ та в друкарні ОДВУ в Ню Йорку, де виходить орган ОДВУ „Україна" з сторінкою МУН і УЗХ.

Коли в 1938 році події в Карпатській Україні та війна, що наближалася, вимагають більшої активности від УЗХ, Павлина стає секретаркою Головної Управи УЗХ і цілий тягар праці УЗХ лягає на її плечі.

Коли ОДВУ купує оселю в Лігайтоні, Па., зразу УЗХ організує молодь, то й тут вклад її праці був великий.

Навіть коли родина Різників іде на пенсію й вони виїжджають на Фльориду, то й тут не відпочивають, а беруться до зорганізування соборної української громади пенсіонерів — Українського Релігійного й Культурного Осередку св. Андрія. У 1980 році збудовано залю Осередку, а кілька років пізніше добудовано церкву св. Андрія й кондомініюм з 45 апартаментів, як також каплиці будують собор Входа в Храм Пресвятої Богородиці. Українська громада в Норт Порті й околиці одна з дуже активних громад у ЗСА. І тут великий вклад праці покійної Павлини.

В. Р.